

Kultúrotthonok

Kihasználatlanul álló épületek

Fotó: Vajda György

Annak ellenére, hogy pályázati úton jelentős pénzeket fordíthatnak az önkormányzatok a kultúrotthonok felújítására, csak részben tudják megfelelően kihasználni az épületeket, amelyeknek a fenntartási költségét is állniuk kell. Az önkormányzat kötelességének érzi támogatni a kulturális életet, csak legyenek ezt igénylők.

Vajda György

Székelyhodos községben a tavaly egy pályázatnak köszönhetően sikerült teljesen felújítani az iszlói és a jobbágytelki kultúrotthont. A beruházás értéke 1,3 millió lej volt. S míg az előbbiben nem igazán van tevékenység, addig az utóbbiban – a marosvásárhelyi Folk Center Alapítványnak köszönhetően, amely immár 26. esztendeje szervezi a tánc-tábor egy évben egyszer –, egy hétig van élet.

Köszönhető mindez annak a Balla Antalnak, vagyis Anti bácsinak,

(Folytatás a 10. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Sikeres volt a Nyárádmunte Fesztivál

A szervezők, kívülállók elégedetten állapították meg, hogy végre valóban fesztiválhangulatú rendezvénysorozat volt Nyárádszeredában.

4.

Nemsokára megnyitják a szászkezdí parasztvárat

Hamarosan befejeződnek a szászkezdí egykori szász parasztvár restaurálási munkálatai. Ovidiu Șoaită polgármester szerint augusztus közepén megnyithatják a várat a látogatók előtt, bár még lesznek elkerített részek, ahol tovább dolgoznak a feltáráson, restauráláson.

10.

Kemény drogokat birtokolt

Augusztus 6-án, kedden a szóban forgó személyt Marosvásárhelyen tetten érték, amint tizenhárom 2MMC nevű pszichoaktív anyagot tartalmazó tasakot birtokolt eladási céllal.

11.

50% kedvezmény
nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Különbségek

Antalfi Imola

Még mindig óriási különbségek vannak város és vidék között. Nemcsak az infrastruktúra vagy a munkahelyek, a gazdasági mutatók, az oktatás terén. Amint a Mentsétek Meg a Gyermekeket Románia civil szervezet felhívja a figyelmet: a csecsemőhalálozási (az egyéves kor betöltése előtt bekövetkezett halálozás) ráta vidéken 40 százalékkal magasabb, mint a városokban. Például tavaly a 897 elhunyt csecsemő közül 525 vidéki volt.

Egyértelmű, hogy komplex okai vannak a fenti megállapításnak, mint például a várandós nők korlátozott hozzáférése az egészségügyi ellátáshoz, hiányzik a megfelelő egészségügyi infrastruktúra, ugyanakkor a nem megfelelő higiéniai körülmények, az oltások hiánya miatt a csecsemők könnyebben elkaphatnak súlyos fertőző betegségeket. A szociális és a gazdasági tényezők kéz a kézben járnak, így aztán vidéken, ahol szegénység van, viszonylag alacsony az iskolai végzettség, és nem megfelelőek a lakhatási körülmények, magasabb a csecsemőhalandóság. Ha pedig az okok komplexek, akkor a megoldásoknak is ilyenek kell lenniük, egyfajta integrált megközelítésre van szükség, ami egyrészt magában foglalja az egészségügyi szolgáltatások fejlesztését és a szociális-gazdasági feltételek javítását. A Mentsétek Meg a Gyermekeket Románia és az OMV Petrom közösen elindított programjának célja elsősorban az orvosi rendelők felszereltségének javítása. Száz családorvosi rendelőt látnak el korszerű orvosi eszközökkel, ezáltal lehetővé téve az egészségügyi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférést mintegy 22 ezer terhes nő számára. Első körben 40 rendelőt sikerült modernizálni, aminek eredménye, hogy átlagban 20 százalékkal nőtt

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS
8., csütörtök
A Nap kel
 6 óra 12 perckor,
lenyugszik
 20 óra 43 perckor.
Az év 221. napja,
hátravan 145 nap.

IDŐJÁRÁS
 Nagyjából napos
 Hőmérséklet:
 max. 30 °C
 min. 14 °C

Isten éltesse!

Ma LÁSZLÓ,
 holnap EMÓD napja.
EMÓD: régi magyar férfinév,
 a régi emik (szopik) ige származékának az emő (szopó) szónak a -d kicsinyítőképzős alakja. Jelentése: kis csecsemő.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2024. augusztus 7.

1 EUR	4,9766
1 USD	4,5613
100 HUF	1,2493
1 g ARANY	351,2238

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
 szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Medvetámadás Marosligeten

Medve támadott meg a szerdára virradó éjszaka egy juhászt a Felsőrépa községhez tartozó Marosligeten. A helyszínre kihívott Maros megyei hegyimentők közösségi oldalukon adtak hírt róla. Az áldozatot a nagyvad mindkét lábán megharapta. A SMURD mentőcsapata kórházba szállította a sérültet. A 112-es segélyhívó számon értesített marosvécsi rendőrök megállapították, hogy az áldozat egy 47 éves községbeli, akit Marosliget határában ért a támadás. Az esetről a helyi vadórt is tájékoztatták, a rendőrség gondatlanságból elkövetett testi sértés gyanújával indított vizsgálatot.

Mától pótérettségi

Augusztus 8-án, csütörtökön (ma) a román nyelvű kompetenciavizsgálattal kezdődik az érettségi őszi vizsgasorozata. Az első szóbeli még 9-én is tart, ekkor lehet letenni anyanyelvből is a kompetenciavizsgát, 12-én számítógép-kezelési ismereteikről, 13–14-én idegennyelv-tudásukról adhatnak számot a pótérettségizők. Az írásbelik 19-én a románvizsgálattal kezdődnek, 20-án a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 21-én a választott tantárgyból, 22-én anyanyelvből lehet vizsgázni. Az ideiglenes eredményeket augusztus 26-án teszik közzé, óvást benyújtani aznap 18 óráig lehet. A végső vizsgajegyekről augusztus 30-án szereznek tudomást a pótérettségizők.

Nyári iskola 1–8. osztályosoknak

A Marosszéki Községi Alapítvány két ingyenes STEAM nyári iskolát szervezett általános iskolásoknak. Az első Kásván zajlik, augusztus 5-én, hétfőn kezdődött, és 9-én, pénteken zárul a falubeli, valamint görgényszentimrei, üvegcsúri, libánfalvi, görgényhodáki és tokai gyermekek részvételével. A másodikat jövő héten, augusztus 12–16. között tartják meg maroszentgyörgyieknek. A program alatt izgalmas tudományos kísérletekre kerül sor, festészeti alkotóműhely is lesz. Feliratkozni a Marosszéki Községi Alapítvány honlapján – www.fcmures.org – lehet.

My Family Market vásár

A marosvásárhelyi Gyémánt parkban havonta szervezi meg a helyi termelők és kézművesek vásárát a My Family Market csoport. A vásáron a helyi termelők és kézművesek meghívás alapján vesznek részt. A szervezők számos szempontot vesznek figyelembe, mint például a termékek minőségét, tisztaságát és hasznosságát. Ebből adódóan az eladókat Marosvásárhely és vidéke legjobb termelőinek és kézműveseinek tekintik. Az augusztusi vásárra 17-én, jövő hét szombatján 8-16 óra között kerül sor.

Ünnepi műsor a vajdaszentiványi néptánc-táborban

Többéves kihagyás után augusztus 12–17. között újra megtartják Vajdaszentiványon a legendás nemzetközi népzene-, néptánc- és lovastábor. A jövő heti 24. táborban tánc- és zeneoktatás, kézműves-foglalkozások, számos lovas program és hajnalig tartó mulatság is lesz. Augusztus 15-én, csütörtökön 21 órakor a Bekecs Táncszínház ünnepi folkműsort mutat be a vajdaszentiványi Zichy-kastély udvarán.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A tavalyinál kisebb hal „szakított” a nyáradmenti horgászversenyen

A Nyáradmente Fesztivál keretében másodszor rendezték meg múlt vasárnap a horgászversenyt a nyáradgálfalvi sportbázis melletti tónál, ahol a helyszínt és a feltételeket a helyi Hal-kan Egyesület biztosította – tudtuk meg Bíró Levente szervezőtől.

A 7 és 14 óra között zajló versenyre 17 horgász nevezett be Nyáradszeredából, Nyáradgálfalváról, Nyáradszentlászlórol, Szentháromságról és Marosvásárhelyről, legtöbben már a tavalyi első megméretetesen is részt vettek. A verseny célja a lehető legtöbb nemes hal kiemelése volt, azaz a „zsákmány” tömegét értékelték a végén a szervezők. A versenyidő leteltével a leghatékonyabb horgásznak a vásárhelyi Tóth Tibor bizonyult, őt követte a szeredai Sebestyén Katalin és a gálfalvi Szilágyi Károly. A legnagyobb hal kiemeléseért járó különdíjat ugyancsak Tóth Tibor érdemelte ki egy 2,28 kilogrammos ponttyal, amely azonban messze alulmaradt a tavalyi „győztes” 9,7 kilogrammos amúrtól. A legjobbakat a szervezők horgászkezzel díjazták, majd mindenkit vendégül láttak egy bográcsgulyásra. Az apró halakat (keszeg, kárász) elvihették a résztvevők, a nemes halakat viszont visszaengedték a tóba. (GRL)

Idén 2,28 kg-ot nyomott a különdíjas hal
 Fotó: Bíró Levente

A közlekedésrendészet összehangolt akciója

A gyorsajtókat szűrnék ki

Augusztus 11-éig, vasárnapig tart a hétfőn kezdődött európai műveleti program, melyet az Európai Közlekedésrendészeti Szervezet (ROADPOL) kezdeményezett, és amelynek célja a megengedett sebességhatárok betartásának ellenőrzése és a túlzott sebesség okozta közúti balesetek megelőzése.

A Speed/Sebesség akciónak nevezett ellenőrzéseken a közlekedési rendőrök kiemelt figyelmet fordítanak a sebességtúllépésre, ennek érdekében a román rendőrség valamennyi forgalomfigyelő és sebességmérő berendezését bevetik.

Idén január 1. és július 31. között Maros megyében szabálytalan gyorsajtás miatt 12 súlyos közúti baleset történt, amelyekben két személy vesztette életét és 17-en szenvedtek súlyos sérüléseket. Országszerte az összes súlyos baleset 13%-át a gyorsajtás okozta.

Romániában a megengedett legnagyobb sebesség lakott területen 50 km/h, vagy a közútkezelő hozzájárulásával 70 km/h, lakott területen kívül 90/100 km/h, gyorsforgalmi utakon 120 km/h és autópályákon 130 km/h.

A járművezetőknek azt tanácsolják, hogy tartsák be az adott útszakaszra érvényes sebességkorlátozást, a sebességet mindig az időjárási és útviszonyokhoz igazítsák, vezessenek óvatosan, figyelembe véve a közúti jelzőtáblák jelzéseit.

A gyalogosokat pedig arra figyelmeztetik, hogy tartsák be a rájuk vonatkozó közlekedési szabályokat: az úttesten csak a gyalogátjárón keljenek át, ahol jelzőlámpa van felszerelve, csak zöld jelzésre lépjenek az úttestre, és ne hozzák az autósokat olyan helyzetbe, hogy hirtelen kelljen fékezniük, ami koccanáshoz, balesethez vezethet, viselkedésükkel pedig mutassanak példát a gyerekeknek. (szer)

Fotó: ISU (archív)

RENDEZVÉNYEK

Utcazene-fesztivál

A hét végén, augusztus 9–11. között negyedszerre tartják meg a Street Music Festival Marosvásárhelyen. Az előadók listáját nemzetközi fellépők színesítik, a Moonlight Breakfast, a Fanfara Transilvania, a Tekemat, az Alone at Parties, Hangácsi Márton, de a helyi zenészek, mint Koszika, a Mel'amour és még sokan mások sem maradnak el. Az idei fesztiválon a látványra fektetik a hangsúlyt, a város központja életre kel a három nap alatt, artisták, táncosok, tűzes parádé és különleges mutatványok tarkítják a parkokat, tereket, utcákat. A kis- és nagyszínpadon helyi

és nemzetközi előadók, a Színház téren pedig utcai művészek szórakoztatják az érdeklődőket. A környező utcákban, tereken borodvarral, gyerek- és családi programokkal, interaktív beszélgetésekkel készülnek a szervezők.

Mesevakáció a könyvtárral

A Maros Megyei Könyvtár 6–12 év közötti gyermekeknek tart ingyenes, 90 perces műhelyfoglalkozásokat augusztusban minden kedden és csütörtökön délelőtt 10 órától a Demokrácia fészkében (Városháza/Primáriei u. 2. sz., bejárat az American Corner felől). A részvétel feltétele az érvényes olvasókártya. A helyek száma korlátozott, feliratkozni az esemény Facebook-oldalán elérhető űrlap kitöltésével lehet.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
 Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

A korlátok, karszalagok bevezetése ellenére Sikeres volt a Nyárádmente Fesztivál

Hétfőn kora hajnalra elcsitult minden zaj, feltakarították a főteret és leszerelték a korlátokat: lezárult az idei Nyárádmente Fesztivál. A szervezők, kívülállók elégedetten állapították meg, hogy végre valóban fesztiválhangulatú rendezvénysorozat volt Nyárádszeredában.

Glígor Róbert László

Immár két hetet fed le a Nyárádmente Fesztivál: az első héten egy-egy lovastábor volt Nyárádszeredában és Harasztkeréken, a hét végén gyalogos gyógynövényismereti és kerékpáros túrára hívták az érdeklődőket, a kisgyerekeknek pedig biciklis közlekedésbiztonsági foglalkozásokat szerveztek. A második hét szakmai beszélgetéssel kezdődött múlt kedden a kézműveseknek a turizmusba való bekapcsolásáról, de a „sűrűje” a nulladik napon, szerdán kezdődött, amikor Kett- és drámapedagógiai foglalkozásokat tartottak több korcsoportú gyerek számára, kiállítás nyílt egy fiatal tehetség, Vida Krisztina festményeiből, illetve a dalszeretők és kórusok együtt ünnepelték Ferencz Sándor Csaba zenetanár, karnagy kórusmű-gyűjteményének kiadását.

Néptánc, vásár, gazdaságfejlesztés

A valódi fesztivál négy napján számos témakörben kínáltak programokat a szervezők. A gazdasági szereplők és a nagyközönség előtt csütörtökön megnyitották a vállalkozói inkubátorházat, ahol kereszttal-beszélgetés folyt a vállalko-

zóna válásról, ismertették az intézmény weboldalát, s az épületegyüttes több eseménynek is helyt adott a napokban.

A művelődés is teret kapott, csütörtökön délelőtt Molnár Dénes grafikus tárlatát nyitották meg, este a Bekecs Táncszínház tartott ünnepi műsort, majd pénteken a testvérváros Zalaegerszegről érkezett botfai citerazenekar lépett fel. Ezt újabb nagy program követte a színpadon: nyolcadszor táncolt a Nyárádmente, de már nem csak nyárádmenti együttesek jöttek a néptáncgálára, hanem sóvidékiek és marosvásárhelyiek is. A 14 csoport mintegy 350 táncost vonultatott fel, valamivel többet, mint a tavaly, két csoport nem tudott eleget tenni a meghívásnak a gyerekek vakációs programja miatt. Így is három órán át népviselettel volt színes, népzenei, néptáncos hangos a szeredai főter – tudtuk meg Benő Barna szervezőtől, aki úgy véli (és más nagy erdélyi rendezvényeken is ezt tapasztalták), hogy a népi jellegű programoknak – jelen esetben a néptáncnak és a népi kézműves-foglalkozásoknak – is helye van a fesztiválokban, ezer- (vagy annál több) fős közönséget szólítottak meg vele. A torboszlói Csürmúzeum sem hiába nyitotta meg kapuit, volt érdeklődő a gazdag kiállítás iránt.

Péntektől vasárnapig a főtéri parkban kézművesvásárt tartottak, ahol az eddigieknél jóval több, fél-száz termelő jelent meg termékeivel, az ékszerektől a horgolt díszeken át a faragott gyertyáig és szárazvirág-kompozícióig, a festett tárgyaktól a szalmakalapon át a szörpökig, voltak könyvstandok,

házi édességek, lehetett hagyományos vásárfiát, tükrös mézes pogácsát és csavaros cukorkapálcikát vásárolni, és a fagyalt, a jégkása, a lacikonyhák és sörsátrak sem hiányoztak.

Kicsitől nagyig mindenkinek

Családbarát rendezvény volt a fesztivál, és ezt a programok is tükrözték. A már említett gyermek- és családi programok mellett még volt jó néhány foglalkozás számukra: pénteken baba-mama program,

Két hét kikapcsolódás, forgatag, szórakozás – ezzel válik lassan a rendezvény

Fotók: Nyárádmente Fesztivál

szombaton kézműves-foglalkozások, harácsolás, gyerekdiszko és habparti, vasárnap futóverseny, gyerekelőadás, végül gyerekkoncert. A szülőket is megszólították, jógával, pilates tornával, egészségtudatos életmód, serdülőkorú szexualitás és drogprevenációs témájú előadásokkal várták őket. Vasárnap délután a vidék tehetségei mutatkoztak be, majd a helyi önkormányzat osztotta ki díjait, elismeréseit a város legtehetségesebb tanulóinak, énekeseinek, sportolóinak, táncosainak és azok tanárainak.

Idén is nagy népszerűségnek örvendtek a helyi olvasókör által szervezett programok, amelyekre ezúttal is közkedvelt írókat hívtak meg: pénteken a vajdasági magyar és a balkáni kultúra nagykövete, Pap Éva mutatkozott be olvasóinak, szombaton Bibók Bea budapesti pszichológussal lehetett beszélgetni.

Az ifjúsági programok szerves részei a fesztiválnak, így szerdán karaokéestre és filmvetítésre, pénteken és szombaton bulira várták

őket a lemezlovasok, de az ifjúsági udvar szombaton napközben sem volt üres, Imre Katalinnal a karrierépítésről, Bereczki Szilvia újságíróval és Tanászi Norbert sportolóval és terapeutával eddigi életútjukról beszélgethettek el az érdeklődők.

A zenei, szórakoztató kínálat már különbözött a néhány évvel ezelőtől, ismert és elismert neveket szólítottak a színpadra: csütörtökön az Irigy Hónaljmirigy melegítette fel a hangulatot, pénteken a Republic mozgatta meg a közönséget, hogy Szakács Erika és csapata, valamint a rockfilharmónia szombati szereplése után vasárnap az 50 éves Edda Művek mondja meg a „tutit”, hogy nálunk nem szakállas nők és magukat nőnek érző férfiak határozzák meg a kultúrát, hanem az isteni teremtetésörvény és a szeretet. Hatalmas tetszéssel fogadta a nagy létszámú közönség, s aztán akkora buli kerekedett, hogy szinte a polgármester is táncra perdült a kör közepén, és a rendezvényzáró parádés tűzijátékra több mint fél-órás csúszással kerülhetett sor.

Bevezették a karszalagokat

Egyesekben meglepetést vagy felháborodást váltott ki a szervezők azon lépése, hogy fizetősé tették a délutáni és esti programokat, és azokra napi 30 vagy heti 75 lejes karszalag megváltásával lehetett belépni, míg mások csendesesen elismerték: a nyári nagy fesztiválokra ennek többszörösét kell(ett) máshol befizetni, így még viszonylag olcsó is volt.

Tóth Sándor polgármester is ismeri a reakciókat, de lapunknak elmondta: ilyen koncerteket és fél-százalékos programot nem lehet és nem is szabad az adófizetők pénzéből szervezni, a karszalagok bevezetésével a fesztivált is, a helyi társadalmat és önmagukat is tesztelték. Azt tapasztalták, hogy a korlátok felállítása és a karszalagos beléptetés nyomán tisztább és civilizáltabb lett a rendezvénysorozat és a nagyszínpad előtti tér, amelyen – bár kisebbnek tűnt, – nem volt kisebb a koncertező tömeg, a lacikonyhák és sörsátrak kiiktatásával tágasabb lett a hely.

Benő Barna is úgy látja, a karszalagok bevezetésével a közönség viselkedése megváltozott, de a fesztivál színvonala nem csökkent. Voltak programok, amelyek megtöltötték a teret, és voltak olyanok is, amelyekre – bár meg volt váltva a napijegy – nem mentek el nagy számban. Mindenképpen érdemes átgondolni a programokat, fellépőket, és a közönség viszonyulását is, de a karszalagok bevezetése jó lépésnek bizonyult, aki belépett a zárt térre, az sokkal jobb körülményeknek örülhetett. Olyan úton indultak el, amire muszáj volt rátérni, mert egy ilyen rendezvény költségei hatalmasak, és egy ilyen kisváros, mint Szereda, pályázatok hiányában nem tud megengedni magának ilyen szintű fesztivált a saját költségvetéséből, ehhez szükséges az emberek hozzájárulása is.

Azt mondják, a fiatalok már nem gyűjtenek könyvet. Ötven alatt ez már nem fordulhat elő. Nem divat, nem tendencia, nem életcél. Vagyis nincs otthon egész falat betöltő könyvespolcuk. A könyvespolcot átalakították cipő-tartó szekrényre. Több a cipő, mint a könyv. Különböző jó anyagi körülmények között élnek.

Ha átnézed a könyvtárukat, sütt belőle a praktikum. Az egyszerűség. Megmaradt a házi olvasmányokból az, amin egy nyáron át sikerül átrágnunk magukat. Vagyis elegendő néhány kötet, amelyet őrizgetnek (szentimentalizmus, nosztalgia, emlékmozzanat), például jutalomkönyv, amit még kilencedikben vagy tizedikben kaptak, van benne beírás, névre szóló, aztán egy másik, amire valaki rábeszélte őket, és megvásárolták.

Te, tényleg egyszer betévedt egy könyvvásárra, már nem is tudja, mikor volt, ősszel vagy a Forgatagon, és akkor ott valami maga-

mondhatatlan ingertől sarkallva vásárolt egy szép meséskönyvet, tele szebbnél szebb rajzokkal. Ja és örökölt két detektívregényt, megvan neki a KRESZ és néhány majdnem szakkönyv, régebben ott hányódott az éjjeliszekrényen egy segédkönyv, amit a rejtvényfejtők öröme adtak ki, de ma már ha rejtvényt fejt, megguggol. Praktikus a laptop, sokkal könnyebben kezelhető, mint az a sok könyv, amit meg kéne venni vagy el kellene menni érte a könyvtárba.

Az antikvárius arra panaszkodik, hogy 50 alatt szinte sohasem akad vevője. Hacsak sürgősen nem kell egy házi olvasmány, ami nincs meg az iskolai könyvtárban. Bogaras öregurak és különlegesség-ereszkednek alá a könyvtetőbe, valami olyat keresnek, ami ifjúkorukból rémlik, de szőrén-

Ha így igaz...

szálán már vagy negyven éve el-tűnt. Elvitte valaki, kölcsönadták, és nem hozta vissza, becsúszott a polc mögé, amit már csak akkor fognak elmozdítani, ha ő már nem lesz, és a lakást ki kell üríteni.

Csütörtöki kimenő – Sebestyén Mihály rovata –

Mondják, más városokban (főváros, Budapest, Párizs) talán élénkebb a könyves élet. A forgalom. Ahol egy kiadó bemutatkozása esemény, összegyűlnek az olvasni szokók. Van adásvétel, új könyvek keltette izgalom. Gazdag antikvárium, könyvesházak, irodalmi est, könyvbemutató, szerzői dedikálás, vitaklub, irodalmi lapok, irodalomkritika. Halálisan össze lehet veszni egy könyv mon-

dandóján. Sőt önképzőkör vagy nevezzük akárminek, értők köre, ami uram bocsá' nem belterjes, hanem nyitott és vonzani tud. Könyvcímek hangzanak el. Mi több, hallottam olyat is, hogy már mifelénk is vannak kvizklubok. Ezek tagsága pedig olvas, ha nem mást, lexikonokat és bulvárlapokat, hogy képből legyen a kérdésleltű zenei ribancokkal és botrányhősökkel.

Könyvet adni születésnapra, névnapra nem divat. Olcsóság. Nem vall baráti gesztusra, szeretetre. Az olyan hideg és távolságtartó gesztus. Tiszteld meg a könyvet, nem az ajándékozót vagy megajándékozottat. (Hallottam, a vonaton ecsetelte egymásnak két tisztas külső ingázó.) Vannak elmaradott családtagok, akik igénylik a könyvet. Megvásárolják nekik a könyvet, amit aztán karácsony-

kor a fa alá csúsztat az angyal. Azt bontják fel legutolsónak. Szerényen meghúzódik a nagy képernyős tévé mögött, meg a korcsolyacipő árnyékában.

Azért esténként még olvasnak a gyerekek. Ha nem helyettesíti az anyai/apai meseolvasást a tévé-mese, a telefonütdér és a várható technikai felfedezések, amelyek a szülők esti életét megkönnyítik. Könyvekről nem beszélnek. Inkább piacról, betegségről, gépkocsiról, lakásról és Netflix-sorozatokról, ruhaügyekről és a szomszédaszony nemi életéről, utazások fordulnak elő, és a mindent betöltő irigység ömlik a lelkekből, szelíden kitöltve a könyvespolc hiányát.

A fiatalok nem gyűjtenek könyveket. Porfogó. Kire hagynák? Inkább kölcsönt vesznek fel. Élni is kell. Olvasni ráérnek majd a váróteremben, a kórházban vagy a szertetőthozban. Ambár az okosteló a pizzamazzebben is elfér.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (41.)

Az egészség a legnagyobb földi pozitívum

Kiss Zsuzsánna

Sarkadi Imre

Elveszett paradicsom?

(Debrecen, 1921. aug. 13. – Budapest, 1961. ápr. 12.) halála máig tisztázatlan körülmények között történt, az azonban biztos, hogy nagyformátumú írói pályát szakasztott meg. Sarkadi az 1945 utáni rendezetlen és szenvedésteli magyar valóságot érzékenyen ábrázolta epikában (kisregényekben, elbeszélésekben) és drámában egyaránt. Hősei nehezen tudják egyéni felelősséggel és bátorsággal vállalni önmagukat, mivel nem képesek eligazodni a „kiürült”, „régii” életformák és értékek, illetve a talmi csillogású új lehetőségek között. *A gyáva* (1961) című kisregény női főhőse választás elé kerül, de nem meri a boldogságot választani, mert ahhoz fel kellene adnia addigi megszokott, kényelmes, bár sivár életét. Az *Elveszett paradicsom* (1961) című drámájának orvos a főhőse. Sebők Zoltán sikeres, harmincas éveiben járó orvos Budapesten, nőtlen. Egy titokban és későn végzett terhességmegszakítás közben orvosi műhibából meghal a műtött asszony. Ez az asszony titkos kedvese volt az orvosnak, bár a magzat a férjtől származott. Az abortuszt 1956 elfojtása után már megengedték a „legvidámabb barakká” teendő Magyarországon...

A műtétet Zoltánnak nem kellett volna vállalnia, főképpen azért nem, mert tudta, érezte, hogy a meghasonlott nő leginkább véget akarna vetni az életének. Zoltán személyes érintettsége ellenére vagy éppen amiatt nem mondott nemet erre a szomorú beavatkozásra. Az asszony halálával mindenestre Zoltánra börtön vár és eltiltás az orvosi pályától. Kéjve, elkéserevedve utazik haza vidékre tetterős, derűs és bölcs édesapjához, aki a hetvenötödik születésnapját ünnepelni hazavárja három gyermekét, miközben erdélyi keresztfiát és keresztfiának tizenkilenc éves lányát is vendégül látja. Az erdélyi építész-növendék, Mira már előre nagy lelkesedéssel várja a maga körül igazi földi paradicsomot teremtett Sebők bácsi orvos fiát. És Mira személyisége hatására Zoltán cinizmusa lassan felenged, a két fiatal egymásba szeret. Zoltán eljegyzi Mirát. A dráma nyitott befejezésű, mert nem tudjuk meg, mire juthatnak a hősök, lesz-e elég bátorságuk és erejük kivámi Zoltán börtönbüntetésének a végét – de ez az egyetlen esélyük. Zoltán maga jelenti fel magát, és utána már csak várakozniuk kell az elveszett paradicsom visszaszerzésére.

Édesapja életpéldája reményre jogosítja fel a pártját épp megtaláló, de orvosi hivatását abahagyni kényszerülő, börtön előtt álló Zoltánt. Hiszen Sebők bácsi orosz fogságban töltötte harmincas éveit, és a Szibériában gyűjtött növénymagokat és élettapasztalatát is hazaplántálta, majd negyvenes éveiben kezdte előlről. Zoltán is újrakezdheti, ha épen kibírja a börtönöveket, és ha máris képes céljaiért a kitaró türelmet gyakorolni. A dráma utolsó jelenetében a vendégek már eltávoztak, kettesben maradva így beszélget a „gyűjtő” idős és a tékozló fiatal, apa és fia egymással:

„ZOLTÁN (iszik): Te... Mirába... úgy beszélgettem, hogy egy fájó gyulladás az egész idegrendszerem, ha csak rá gondolkodom.

SEBŐK: Persze hogy fáj, de ne gondold most erre.

ZOLTÁN: Szétrúgom ezt a világot. Szét... szerteszt... embert ölök...

SEBŐK: Egy nem volt elég?

ZOLTÁN: Eh... Mit érek én a te bölcseséggel, ha benned van? Bennem nincs. Csak pokol... Tétován... Ezért a lányért éltem volna...

SEBŐK: Próbáld meg.

ZOLTÁN áll, azután leül az asztal mellé, s hirtelen a karjára borul az asztalra, s sírni kezd. Sebők nyugtatóan simogatja a fejét. Függöny” (*Elveszett paradicsom*, 2. felvonás, 3. kép)

Hamvas Béla

Romlott és hazug zűrzavar

Életében szinte ismeretlen, elhallgatott, így hát hallgató író volt a posztumusz Kossuth-díjjal (1990-ben) kitüntetett *Hamvas Béla* (Éperjes, 1897. márc. 23. – Budapest, 1968. nov. 7.). Édesapja felvidéki evangélikus lelkész, tanár, író és hírlapszerkesztő volt. Fia-

Hamvas Béla Inotán az ezredvég karikatúrája, az újkor torzképe (Szepesi Attila)

talkorában Hamvas Béla zongorázott és komponált is, de aztán tehetségei közül az írás kerekedett felül. A nagy háborúban másfél év kadétskola után az ukrán frontra vezényelték, ott idegsokkot kapott, hadikórházba került, majd kitanulta a cukrászatot. Újra behívták, az északolasz front felé haladva légnyomás érte, maradandóan megsebesült. Lábadozva kezdett el filozófiát és irodalmat olvasni. Erről a szenvedélyes olvasókorszakáról írta később *Patmosz* című művében, hogy keresni kezdte, vajon mikortól van romlott és hazug zűrzavar a világban, és ahogyan a történelmi korokban visszafelé keresgelte az első sötét pontot, rájött, hogy elkövette azt a jellegzetes hibát, hogy a sötét pontot magán kívül kereste, holott az bizony benne magában volt...

1919-ben Magyarországra települt szülei-vel, és a Pázmány Péter Egyetem magyar-német szakos hallgatója lett, de zeneelméletet és orvostudományt is hallgatott. 1919-től jelentek meg írásai, több lapnak is dolgozott, majd könyvtáros lett; könyvtárosként elkészítette a krízisirodalom filológiai leltárát, amiért jutalmat is kapott. Az esszé lett fő műfaja. 1928-tól 1929-ig írta *Ördögösök* című, első regényét, amelyet később újraírt – az újraírás nyomán született híres esszéregénye, a *Karnevál*. A '30-as években több egymással együttműködő szellemi műhelyt, tág perspektívájú társaságot szervezett olyan emberekkel, mint Kerényi Károly, Szerb Antal, Németh László, később Várkonyi Nándor és Weöres Sándor. 1942-től újra katonai szolgálatot teljesített, 1944-ben tisztként a rábizott zsidó munkaszolgálatosokat saját felelősségére hazaengedte. Németországba vezényelték, de megszökött, Budapest ostroma alatt a szovjetek fogták el, és Szibéria felé hurcolták, út-

közben onnan is megszökött. Bérelt lakásukat Budapest ostroma alatt bombatalálat érte.

Felfedezése máig tart

1946-ban egy Lukács György témájú vitában kifejtette, hogy Lukács huszonöt éve megrekedt az ortodox marxista nézeteknél... emiatt Lukács megsértődött Hamvasra, és kisvártatva Hamvas politikailag kártékonynak kiáltották ki, B listázták. Földművesigazolványt váltott ki, Szentendrén kertészként dolgozott (1948–1951), míg a hatóságok meg nem akadályozták ezt is. Tiszapalkonyán egy hőerőmű-építkezésen helyezkedett el segédmunkásként, innen 1954-ben áthelyezték egy másik hőerőműhöz Inotára, 1962-től nyugdíjazásáig a bokodi hőerőműnél dolgozott. Se-

lése révén ez a könyv a soha le nem záruló, de a folytonosságban reménykedő baráti beszélgetéseinkhez hasonlít. Humoros, könnyednek tűnő, ám meglepően alaposan megszerkesztett műalkotás, amely értelmet keres és talál a káoszban, és ezzel az olvasót önvizsgálatra ösztönzi.

Hamvas Béla szerint a lét zűrzavarát csak a tudással felvértezett belső harmónia, a „megragadottság”, a „látás megszenvedett képessége” által alakíthatjuk át olyanná a magunk számára, hogy érdemes legyen benne élnünk. Ezt a kiküzdött szellemi állapotot idillnek, azaz az öröklét meghitt nyugalmanak nevezi, amiből ki-ki annyit valósít meg, amennyit „akar”. Erre az idillre „az állatok jobban emlékeznek”. (*Patmosz*, 1958–1964 között készült)

A betegség eredete

Scientia Sacra című munkájában a sokoldalúságában ezoterikusnak is „kinevezett” filozófus író rendkívül sűrű utalásokkal, igen töményen így ír: „Az emberi test betegsége annak a kozmikus világténynek felel meg, hogy az Egy haladványainak során eléri a romlást és azt érinti. A betegség nem az anyagi testben keletkezik, hanem elérhetetlen szellemi szférában, innen száll le a sors körébe [...]. Innen száll le tovább az anyagi világot közvetlenül körülvevő körbe, és csak innen az emberi lélekbe: a lélek továbbadja a képzeteknek, a tudatlannak, végül az idegeknek, és az idegeken át keletkezik az a szervi elváltozás, amit betegségnek hívnak. [Franz] Baader szerint a betegség az emberi test törvényes állapotának elvesztése és átképződése a törvénytelen állapotba: a beteg ember nem ideáktól függ, és nem tőlük kapja a fényt és az erőt, hanem függ az ideák ellentététől, Paracelsus szavával: az evestrumoktól [asztrális ellentétektől] kapja a sötétséget és a leromlást. Így tehát a betegség a magasabb rendűnek az alacsonyabb rendűtől való abnormis függését fejezi ki – az ember lefokozódik, saját létehez méltatlan –, az anyag válik rajta uralkodóvá, vagy ami még rosszabb: az anyagban lakó nehéz sötétség. [...] A betegségek egy része olyan életrend eredménye, amely a helyes életrendbe való visszatéréssel jövathető és kiküszöbölhető. Van azonban betegség, amelynek bizonyos határozott arculata és bélyege a sors elkerülhetlenségének a következménye. Ez magából az individuális létből fakad, és csak akkor oldódik fel, ha az individuális lét az egyetemesben újra feloldódik. Hiszen az emberi lét sem egyéb, mint magasabb rendű spirituális lénynek az alacsonyabb rendű anyagi erőktől való abnormis függése. Ez a betegség a lehető leg-szorosabban azzal függ össze, amit a hagyomány elanyagiasodásnak, az Egységből való kiszakadásnak, bűnbeesésnek vagy eredendő bűnnek nevez.

[...] A középkor végén a beteg fület úgy gyógyították, hogy imát írtak le, s a papirost a földre dugták; ez már értelmetlenné vált, groteszk csökevénye volt az őskori szertartásnak, és sok tekintetben hasonlít a legújabbkori orvosláshoz, amely a betegnek kémiai készítményeket ad, s a gyógyulást ettől várja. [...] A beteg ember nem éber értelmével száll az alvilágba, mint a beavatásra váró tanítvány, hanem elvakult gyönyörre, uralomra, élvezetre vágyó szenvedéllyel. S ezért minden betegségben része van a szegyetelen életésségnek, amely az embert a sötétség hatalmainak kiszolgáltatja. A betegség ezért egyben bűn és bűnhődés és büntetés, ha a lélek nem is tud róla. Ezért kell a mély gyökerű betegségeket – fokozottabban, mint az enyhébbeket – a legmélyebb metafizikai erőkkel, a vallással gyógyítani. [...] Mert minden gyógyítás felébresztés, persze ott, ahol lehet és kell ébresztetni, a rejtett lélekben és szellemi birodalmakban. Az egyetlen gyógyszer a világosság. Az a világosság, amit a lélek önmaga kell hogy fakasszon önmagából és önmagában. És a gyógyításnak soha sem szabad negatívnak lenni. Nem egészséges még az, aki a betegségek körén kívül áll. Az egészség valami pozitívum: a földi életben a legnagyobb testi pozitívum. Új erőket kell felszabadítani, és az életet el kell mélyíteni. Ebből a szempontból a betegségnek ösztökélő hatása van: mélyebb életre és nagyobb világosságra kényszerít. A helyes gyógyítás után az ember egészségesebb, mint azelőtt volt.” (*Scientia sacra. Az őskori emberiség szellemi hagyományai*, 1. rész, 2. köt. V. könyv, 5. fejezet)

„Azok a régi szép patikák” (1.)

Identitászavarban a gyógyszerészet

Veress László

Rendszeresen tapasztalom, hogy a patika-múzeumban, ahol igyekszem a 60–70 évvel korábbi patikák hangulatát megőrizni, felidézni és bemutatni, a látogatók közül többen is szóvá teszik azt, hogy a gyógyszerterákok manapság már nem olyanok, mint a régiek, egészségügyi intézményként előnytelen módon változtak meg. Akármilyen kereskedelmi egységhez váltak hasonlatossá, ahol a gyógyszerész egyszerűen leveszi a polcról és kiadja (eladja) a gyógyszeripari terméket. Már belépéskor más léggör fogadja a „klienset”, még a gyógyszerterákokban terjedő „szag” sem hasonlít a korábbi patikák „illatához”.

Országunk a szocialista-kommunista korszakban (1945–1989) a gyári készítményeket illetően végig jelentős gyógyszerhiánnyal küszködött, amelyet a gyógyszerterákokban előállított készítményekkel igyekeztek enyhíteni a patikusok úgy, ahogy azt a nagyon régi patikákban is tettek. Az egyszerű profitforrássá válás és vele együtt a patikák átalakulása csak az utóbbi évtizedekben jelentkezett, de ma már valóban jelen van. Egyre kevesebbet (avagy egyáltalán nem) kell a gyógyszerterákokban laborálni (gyógyszert elkészíteni), egyre több ipari terméket kell eladni. Ilyen szempontból a gyógyszerészet identitászavarban van, nem az, amire ez a hivatás eredetileg létrejött. Igaznak látszik az a kijelentés, hogy „kimaradt a vényen szereplő szer elkészítése”, maradt a kiszolgálás és a felvilágosító munka. Nyugati országokban végzett közvélemény-kutatás szerint számos gyógyszerész is úgy gondolja, hogy a társadalom már nem tekinti igazán egészségügyi szakembernek a gyógyszerészeket és egészségügyi egységnek a gyógyszerterákokat, hiszen az internet, az okostelefonok segítségével akárki tanulmányozhatja bármely gyógyszerkészítmény használatát, „nincs szükség” a gyógyszerész tanácsára!

Az idő múlásával minden, mi magunk is változunk. Ez mindig így volt, és mindig így lesz. Utólag valamiről vajon a valóságot látjuk-e lelki szemünk előtt, vagy az arról alkotott képet? Vajon nem arról van szó, hogy mindenki más-más szemmel nézi a neki tetsző vagy nem tetsző dolgot? Mondják, hogy a „régiség” attól szép, hogy elmúlt, lehet, hogy a régi szép patika is attól szép, hogy a mai már nem hasonlít hozzá?

Az az érzés, hogy a gyógyszerterákok mások, mint a korábbiak, mindig megvolt, de a 19. század vége felé és utána felerősödött, a gyógyszeripar fellendülésével párhuzamosan.

Más a nóta

Száztiz évvel ezelőtt, 1914-ben (!) jelent meg Misutta Károlyné költőnő verse *Régi szép patikák* címmel a Gyógyszerészi Hetilap év végi, 53. számában. A versből idézek néhány gondolatot a fenti állítás igazolására.

„Régi szép patikák, csendes hűs szentélyek,
A hová az ember áhitattal lépett –
Emléketek él csak! Más a nóta már ma
Lesújtott rátok a kor durva járma.

Templom után hová áhitattal léptek,
S hangosan kopogni benne szinte féltek
Ma vásári lárma, üzérkedés ver fel
Nem megy beléd senki többé tisztelettel.

Régi szép patikák, csendes hűs szentélyek,
A hová az ember áhitattal lépett,
Nem jön vissza soha többé virágzástok,
Reátok nehezült egy pusztító átok.

Gomba módra kelnek a patikák sorra,
Egyik a másiknak pusztulását hozza!
Száz új kététes fény gyúl, messze-messze terjed,
Régi szép patikák, lassan belevesztek.”

A verset a huszadik század elején írták (!), de a mai olvasónak is időszerűnek tűnik, mint például az a kijelentés, hogy „Gomba módra kelnek a patikák sorra. Egyik a másiknak pusztulását hozza!”

Marosvásárhelyen 1989 előtt összesen (nyíltkörű és zártkörű) gyógyszerterákok húsznál kevesebb működött, ma már hatvanál is több van. Segesváron a különböző típusú pa-

tikákból mindössze négy elégítette ki a közösség gyógyszerigényeit, ma már 13 van, amelyekből 10 tőkeerős gyógyszerterákok része, ugyanakkor az utóbbi években öt magánpatika zárt be véglegesen, így igaznak tűnik, hogy egyik a másiknak pusztulását hozza.

Azt tudjuk, hogy milyen volt néhány évvel korábban a gyógyszerterákok, de milyen is volt 1914 előtt a „régiség patika”, amelyet a költő olyan csodásnak, egyenesen „szentélynek” ismert? A kérdésre megkísérellek választ adni egy kis történelmi kitéréssel.

A „gyógyító szerek”

használatáról több ezer éves adataink vannak a kínai, a zsidó, az egyiptomi, a görög és a római, később az arab kultúrából. A középkori Európa (Kr. u. a 9. századtól a 15. századig) szerzői lelkesen hivatkoztak is a gyógyszeres kezelésnek a növényi, állati és ásványi anyagokból készült különböző gyógyszerformáival (levelek, porok, kenőcsök) kapcsolatos leírásokra az említett több száz éves kultúrákból.

Kr. u. a 8. századtól az arabok vették át az ókori kultúra tudományos örökségét, ők vezették be a mézet és a cukrot a gyógyszerek előállításába. A cukor és a méz bevezetése lehetővé tette a készítmények eltarthatóságát hosszú időn át, és a gyógyszerkészítő mesteriség önállósulásának alapjait. Az Arab Nagykalfátus területén (például Bagdadban) megalakultak az első, állandó székhelyű, kezdetleges gyógyszerterákok.

Az ókori örökség Európában

Az óriási kiterjedésű (Ázsia, Afrika, Európa részein fekvő) iszlám birodalom tudósai Dél-Itálián, Dél-Spanyolországban keresztül ismertették meg fokozatosan a 8. századtól a 13. századig Európa többi országában az ókori örökséget és saját sikereiket az új gyógyszerformák (például roobok, más szóval gyógyszerterákok gyümölcsíz, a pilulák, a pasztillák stb.) előállítására és a gyógyítás területén. Salernóban, Cordobában, Toledóban, Pádovában, Dél-Franciaországban (12–13. század) sorra alakultak orvosi iskolák és patikák is. A cukor-méz gyógyszerészet a 19. századig volt jellemző, közben csak az alkohol desztillálása és alkalmazása hozott igazán újat. Jellemző egy 16. századi francia közmondás, amely szerint „a notárius pecsét nélkül, a patikus cukor nélkül egy hajítófát sem ér”. A huszadik század elején hazánkban a „roob” még hivatalos gyógyszerforma volt!

Az ókor lepárlással (desztillációval) kap-

Az Oroszlán patika, 1720-tól

Fotók: Veress Zsombor

csolatos ismereteit is az arabok vették át, az ecet, a víz, a vizes parfümök (pl. „rózsavíz”) lepárlására használták. Az alkohol szó is arab eredetű (Al Kohl). A desztillált alkohol legkorábbi leírása a 12. századi Itáliából, a salernói egyetemről származik „aqua ardens” – égő víz néven. A 13. században Itália kolostoraiban gyógyászati célra kezdtek nagyon erős, 90 fokos alkoholt előállítani, amit aqua vitaenek (az élet vize) neveztek (innen származik az ákóvita elnevezés is), majd később, a 14. század közepén az orvosokkal együtt a nagy pestisjárvány leküzdése érdekében tömegesen vetették be.

A kolostorok szerepe

A kereszténység terjedésével a nyugati államokban a gyógyítás és a gyógyszerészet művelése és gyakorlata Európa-szerte, így Erdélyben is átkerült a kolostorokba. A benedek, ferences, jezsuita, kapucinus, irgalmas, Domonkos-rendi szerzetesek, papok orvostudományt kezdtek foglalkozni, népgyógyászati ismereteik mellett ismerték a görög-római és arab gyógyászatot is, a szakkönyveket latinra fordították át (a görögből). Tudásuk az antik orvostudomány eredményein

alapult, elsősorban a hippokratészi és galenosisi ismereteken. Az „ispotályos” (kórház) rendek a gyógyításhoz szükséges gyógyfüveket maguk termesztették, gyógyszerterákokat létesítettek, ahol a gyógytermékek között alkoholos kivonatokat is készítettek az ellenreformáció térhódításával még a 18. században is, amit az egyre szaporodó polgári patikák tulajdonosai nem néztek jó szemmel.

Erdélyben a reformáció és a két évszázadig tartó török hódoltság, valamint a háborúk következtében a középkori kolostorok nagy része elnéptelenedett, a gyógyító tevékenységet sok helyen világiak vették át, gyógyszerterákokat a városok (Nagyszombat, Kolozsvár, Brassó stb.) és a 17. század végétől magán-személyek (patikusok) is alapítottak. Erdélyben 1609–1866 között, vagyis 250 év leforgása alatt 182 patika alakult, kizárólag városokon. 1867–1919 között, 52 év alatt 329 új gyógyszerterákok létesültek, nagyrészt vidéki településeken.

A gyógyszerterákok létrejöttével kapcsolatos történelmi áttekintés során elérkeztünk a 19. században megalakult és a versben idézett „csendes, hűs” patikáig. Hogy ezek milyenek lehettek, megtudjuk a folytatásban.

Régi patikabelső

Színes állványedények a táraasztalon

Ember és állat harmóniája

Természetes vagy kegyes halál?

Nehéz döntés vár azokra a gazdikra, akiknek társállata idős vagy gyógyíthatatlan betegségben szenved. Senki sem akarja kedvence, a leg-hűségesebb társ halálát okozni. Pedig a szakemberek szerint az eutanázia megfelelő időben történő alkalmazásával nemcsak a házi kedvenc, hanem a család érzelmi vívódása, szenvedése is megakadályozható.

Szer Pálosy Piroska

Idős, nagy testű kutya gazdája kérte a szakember tanácsát. Mint mondta, az állat egyértelműen szenved, az élete már egyáltalán nem minőségi, felállni sem bír, de tanácstalanok az elaltatással kapcsolatosan, mivel nehéz a természetes halál és az eutanázia között választani.

– Mikor érdemes egy társállat távozásáról dönteni? Honnan tudhatja a gazdi, hogy eljött a vég, visszafordíthatatlan a házi kedvenc állapotának romlása? – tette fel a kérdést olvasónk, amit dr. Pálosy Csabának, a marosvásárhelyi Noé Bárkája kisállatklinika vezetőjének továbbítottunk.

– A döntés meghozatala mindig rendkívül nehéz. Sokszor kérésre kellene elaltatni, de ez alatt azt értjük-e, hogy az előzetes szakmai elemzés és állatorvossal való konzultálás során jutott arra a tulajdonos, hogy nincs más mód, mint az

eutanázia, mert olyan súlyos, gyógyíthatatlan és főként fájdalmas betegségben szenved az állat, hogy ez az egyetlen optimális megoldás, vagy simán csak „kérést” értünk?

Az eutanázia egy állat életének olyan kioltási módja, amely a lehető legkevesebb fájdalommal és stresszsel jár. Az állatorvosnak minden esetben mérlegelnie kell az „elaltatás” lehetőségét, és az állat életminősége szempontjából a legjobbat kell javasolnia a gazdinak. Eutanázia javasolható abban az esetben, ha az állat további élete több szenvedést jelentene számára, mint az élet kioltása. Például sok végstádiumú, ízületi gyulladásos kutya zihál, jár-kál, nyüszög és/vagy sír, ezek a tünetek a szorongás következményei a fájdalom hátterében.

Azok a gazdik, akik először tapasztalják meg kedvencük hanyatlását vagy halálos betegségét, általában kívánnak, míg meg hozzák a döntést, mivel attól tartanak, hogy túl korán altatják el kedvencüket, és küzdelem nélkül adják fel a harcot. Később azonban a legtöbb tulajdonos sajnálja, hogy túl sokáig várt, ugyanis a természetes halált még fájdalmasabb végignézni a családnak. Személyes tapasztalat, hogy sok gazdi a második állatkája esetében és az azt követőknél (ugye, mert egy gazdi életében egymást követően több kedvenc lehet) sokkal könnyebben hozza meg az egyébként mindig nehéz döntést (persze mindig vannak kivételek is).

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az állatorvos felelőssége az eutanázia módjának megválasztása, ami a lehető legkevesebb szenvedést eredményezi: az állat gyors és teljes tudatvesztése, annak ellenőrzése, a szív- és érrendszer, valamint az idegi működést gyorsan és véglegesen megállító gyógyszerek alkalmazása. A tudatvesztésnek mindig meg kell előznie a keringési és idegi működést véglegesen leállító gyógyszer beadását.

Az eutanázia végrehajtását az állatorvos javasolhatja a tulajdonosnak, ha szakmai szempontokból szükségesnek tartja, de ebben a kérdésben egyedül az állattartó, vagyis

a tulajdonos dönthet. Az állatorvosnak törekednie kell arra, hogy az állat végleges elaltatása annak komfortzónájában történjen. Az eutanázia módját az állatorvos dönti el a jogszabályok, valamint az állat és az állattartó érdekeinek figyelembevételével. Az állatvédelmi törvény rendelkezései alapján az eutanázia végrehajtásához az állatot előzetesen kötelező elkábítani, majd a műtéti eljárásoknál használt teljes előzetes altatást alkalmazni. Az előzetes altatáshoz a műtéti narkózis előidézéséhez használt szereket vagy azok kombinációját kell használni.

A kedvtelésből tartott állat és az állattartó között gyakran nagyon erős az érzelmi kötődés, ezért az állatorvosnak az eutanázia kíméletes és emberséges végrehajtása mellett az állattartó érdekeinek tiszteletben tartására is figyelnie kell.

Amennyiben a gazdi békés, nyugodt, szeretetteljes, családcentrikus, otthoni életvégi élményt szeretne kedvence számára, valószínűleg a kívántnál kicsit hamarabb kell meghoznia a döntést, amivel a további és jóval nagyobb szenvedéstől kíméli meg.

A legfontosabb a szeretett társ békés, szenvedésmentes távozása.

Munkahelyi divat, nyáron

A munkahelyre, irodába általában az illető hely dress code-ja (öltözködési előírás) szerint illik öltözködni. Értjük ezen az öltönyök, ingek, kétrészesek, nadrág- és szoknyás kosztümök, gombos ingblúzok, elegáns cipők viseletét.

Casoni Szálas Irbolya

Viszont sok iroda, főleg a melegebb éghajlatú helyeken, kissé módosítja az öltözködési szabályzatát nyári időben. Ez nem azt jelenti, hogy elővehetjük a rövidnadrágot, hanem beépíthetünk pólókat, könnyű szandálakat és hűvösebb anyagokat (például lenvászón) is a ruhatárunkba.

Egy munkahelyi ruhatár nem kell bonyolult vagy drága legyen, sem pedig különösebben divatos, hanem meg kell felelnie az illető hely dress code-jának. Ennek ellenére vannak divatos darabok, melyek jól illeszkednek, és minden alkalomnak megfelelnek.

A klasszikus irodai öltözet, mint tudjuk, az öltöny, illetve a kosztüm. A férfias öltönyök és váltóméssel ellátott túlméretezett zakók már az 1970-es években is divatban voltak az Egyesült Államokban, mely ma az úgynevezett „POWER DRESSING” (erőteljes divat) formájában a női divat kiemelkedő része, és magabiztosságot ad a nőknek a szakmai életben.

Nyáron a legdivatosabb irodai öltözet a női öltöny, a kétrészes, szövettől készült összeállítás, mely sosem megy ki divatból, és sokféleképpen társítható. Például inggel és túsarkú cipővel vagy pólóval és sportcipővel (sneaker), a smart casual stílusnak megfelelően.

Nyáron főleg világos színű öltönyöket válasszunk, mint a fehér vagy az ekrü, lehetőleg vászonzó, mivel az a legforróbb napokon is jó légáteresztő, ugyanakkor beleillenek a „quiet luxury” (csendes luxusnak) nevezett stílusba is.

Ha a dress code megengedi, öltöny helyett viseljük az idej meleg időszak egyik legdivatosabb darabját, a légies és elegáns HOSSZÚ SZOKNYÁT, melyet ha inggel vagy jó minőségű fehér pólóval társítunk, és föléje egy klasszikus szabású blézert veszünk, valamint kényelmes, nőies balerinacipővel egészítjük ki, tökéletes lesz a megjelenésünk.

Ha még lezserebb a dress code, válasszunk DIVATOS NADRÁGOKAT, mint például a térdig erő capri nadrág vagy halásznadrág, mely izgalmas alternatíva, és a történelem folyamán is megállta a helyét (lásd Audrey Hepburnt és Jacqueline Kennedyt).

Ha irodába vesszük fel, válasszunk fekete színűt, melyet galléros blúzzal viselünk.

Egy másik igazi klasszikus darab a FEHÉR ING, mely ha hosszú ujjú és pamutból vagy viszkózból van, nagyon jó alap a nyári irodai viselethez.

Jól fog mutatni egy szellős, bézsszínű nadrággal, és nagyon elegáns lesz fekete kiegészítővel (övtáska, cipő).

A fehér ingből választhatunk rövid ujjút is, ha elegáns nadrággal vagy minimalista szabású maxiszoknyával vesszük fel.

Egy másik klasszikus darab, amit viselhetünk az irodában nyáron, az EGYBERUHA. Válasszunk egyszerű, letisztult szabású, a csendes luxusnak megfelelő stílusú, finom anyagból készült, főleg egyszínű darabokat.

Ilyen lehet egy egyszerű szabású ceruzaruha magas nyakkivágással, térd alatti vagy lábszárközépig erő hosszal, pamutból, vászonzó, viszkózból, selyemből vagy lycocellből.

Jól találnak mind magas sarkú cipővel, mind szandállal vagy cicasarkú papuccsal, ha a dress code megengedi.

A klasszikus füstsztürke, sötétkék, fekete és fehér mellett nyáron viselhetünk az irodába SZÍNES OUTFITEKET is, ha azok egyszínűek és pasztellárnyalatúak, mint az idej trendszínek: a vajsárga, a halványkék és a púderrózsaszín.

Ha élénk lime vagy cseresznyepiros darabot választunk, kicsit merészebb lesz a megjelenésünk.

Ha nem is akarunk teljesen színes outfitet, felfrissíthetjük irodai öltözetünket egy színes inggel vagy nadrággal.

Egy másik divatos darab, mely nyáron könnyen illeszthető a business stílusba, a PÓLÓING, mely ötvözi az ing eleganciáját a póló kényelmével, ugyanakkor a teniscoré és az old money stílus része.

Nagyon jól mutat elegáns szövett nadrággal, szoknyával és halásznadrággal is.

Vannak munkahelyek, ahol létezik a CASUAL FRIDAY fogalom, ami azt jelenti, hogy pénteki napon meg lehet szegni a dress code-ot.

Ebben az esetben arra a napra válasszunk fehér pólót, mivel az klasszikus darab, ami mindennel talál.

Ha túlméretezett, légies anyagból készült pólót választunk, és egy pasztellszínű, laza szabású nadrággal viseljük, elegáns alkalmi nyári megjelenést nyerünk.

Augusztusban megnyílik

Magyarország első ortopéd robotsebészeti centruma

A mintegy félmilliárd forintos beruházást, Magyarország első ortopéd robotsebészeti centrumát az EMINEO Magánkórház indítja.

A központ ortopéd sebészeit a 2018 óta világszerte sikerrel alkalmazott, amerikai fejlesztésű ROSA robot támogatja. A robot a folyamatosan frissülő mesterséges intelligencia alkalmazásával – több százezer műtét tapasztalatai alapján –, valós időben segíti a sebészt

az operáció során. A rendszer hasonló hatékonysággal képes a beavatkozásokat végző szakemberek támogatására a csípő- és vállprotézisműtétek esetén is, ezzel világszinten egyedülállóan számít a robotsebészetben – írták.

A robotot Európában mindössze 80, globálisan azonban már több mint 1500 helyen alkalmazzák, eredményességét több klinikai vizsgálat támasztja alá.

Az ortopédiai ellátásokra specia-

lizálódott EMINEO Magánkórház nettó árbevétele 2,55 milliárd forint, EBITDA*-ja 64,9 millió forint volt 2023-ban. A kórház két csúcspontosságú műtőjében havi 200 műtétet végeznek, 70 szakorvossal húsz szakterületen látják el az odaforduló pácienseket. (MTI)

*EBITDA (pénzügyi mutatószám: kamatok és nyereségadó-ráfordítások levonása előtti eredmény)

Ételkülönlegességek a Balatonon

A mesés nyári káposzta lett az év strandétele

Rekordszámú, negyven benevező közül a balatonlellei Mesés BBQ & Grill Bisztró báránnyal töltött szőlőleveles káposztája nyerte a Balatoni Kör tizedik alkalommal meghirdetett Év Strandétele versenyét.

A sajtóközlemény szerint az év strandételének választott mesés nyári káposzta egy rozmaringos zöldbúza-töréssel fermentált szőlőlevélbe töltött darált báránnyal, amelyet fermentált póréhagymás hideg káposztán, házi málnacetes lilahagymával kínálnak.

A strandbüfé kategóriában az alsóörsi Oliva strandbüfé pisztáciapesztós lángosa nyert, amelynél nemcsak a bazsalikomos pesztóba, de a tésztába is kerül piritott pisztácia.

Idén új versenykategória volt az év stranddesszertje, amelynek nyertese a zamárdi Tiki Beach bisztró szezonális gyümölcsös tarhonyapudingja lett.

Vega különdíjat kapott a badacsonyi Vánkos étterem faszézen, tisztított vajjal grillezett patisszonja, amelyet égetett citrom levéllel és saját készítésű sárgaborsó misóval készült vajos kukoricahabbal tálalnak.

Az év felfedezettje idén a siófoki Julcsi Kalácsoda lett, amely a szokásos édes kürtöskalácsot liofilizált málnával spékelt meg, és a sós kürtösből is egyedít alkotott azzal, hogy a sajtot nem tölteléként vagy feltétként adja hozzá, hanem összepirítja – baconnel vagy anélkül – a sós tésztából készített kaláccsal – írták a közleményben. (MTI)

Ezernél is több program a Sziget fesztiválon

Ötven helyszínen ezernél is több programmal várja a közönséget a Sziget. A fesztivált 30. alkalommal rendezik meg, ezúttal augusztus 7-től 12-ig.

A sztárfellépők között lesz még Halsey, Sam Smith, Stormzy, Louis Tomlinson, Janelle Monáe, Fisher, Skrillex, Bebe Rexha, Tom Odell, Joker Out, Yves Tumor, Becky Hill és Raye. A nagyszínpadon magyarok is koncertet adnak: Beton.Hofi és a Margaret Island mellett Azahria, aki csütörtökön a headliner Halsey előtt énekel. A Szigetet kedden már több ezer fesztiválózó birtokba vette. A fesztivál új szlogenje a Free to Be..., a számos nem zenei program sorában újra lesz Nagy Utcaszínház és Cirque du Sziget, és idén az egyik tusolóblokkban is szól a zene.

A Sziget fesztiválon idén összesen mintegy hatszáz fellépő produkcióját láthatja a közönség hat nap alatt. A fesztivál napi befogadóképessége 95 ezer fő, ebből 10-15 ezret a közreműködők, a dolgozók, a vendéglátás teszi ki, a fennmaradó 75-80 ezer a jegyvásárlók maximális száma.

Az idei rendezvény is több újdonságot tartogat, illetve számos intézkedés szolgálja a vendégélmény fokozását. A vendégtérben már kizárólag öblítéses angolvécék vannak, a tavaly bevezetett „jóarásított” étel szolgáltatás pedig javulni fog.

A Sziget második legnagyobb helyszínén, a Revolut Színpadon

lép fel idén mások mellett a Big Thief, a Fontaines D.C., MO, a Crystal Fighters és a Four Tet. A Bolt Party Aréna az elektronikus zenét kedvelők helyszíne, ahol naponta a világ legismertebb party brandjei adják egymásnak a teret. Az alternatív elektronikus zenének helyet adó Colosseumban mintegy félszáz előadó fog műsort adni, a dropYard a Sziget hiphop- és rapszínpada, a The Buzz az Európa Színpad új neve, itt a hazánkban már komolyabb sikereket elért zenekarok mutatkoznak be. A Petőfi Színpadon csak magyar előadók lesznek, a világzene idén is a Global Village-ben fog szólni a világ különböző pontjairól érkező izgalmas előadókkal.

A szervezők a Sziget területén összesen 46 855 négyzetméteren fedik be a talajt, a fesztivál idejére 46 kilométer ideiglenes vízvezeték és szennyvízcatorna épült ki, ami a 132 vizes konténert szolgálja ki, és több mint ötszáz zuhanyállás fogadja a vendégeket.

A Szigeten több kemping is várja a fesztiválózókat. Kialakítottak egy napi 24 órában elérhető egészségügyi központot több mint kétszáz fős személyzettel. A Sziget „kórházban” a kisebb sérülések és egyéb panaszok ellátása mellett akár röntgenvizsgálatot is tudnak végezni.

A biztonságra a nap 24 órájában több száz fős biztonsági és további rendvédelmi szolgálat ügyel, és egy tűzoltócsapat is szolgálatot teljesít. (MTI)

		1.	BONCKÉS	INDÍTEK SZÁRAZSÁG	MŰVÉSZET (LATIN)	KICSINYÍTÓ KÉPZŐ	NŐI NÉV (APR. 29.)	SODRÁS ELŐTAG: KEVES	ÉRZEKEIVEL FELFOG	MEZŐ	SÓTÉT HATÁROKI	MUZSIKA	GALLY VALÓDI	ROMLOTT (VAJ)	BESZÓLÓ!	A NÍLUS NÉMET NEVE
Carl von Clausewitz porosz tábornok véleményét idézzük a rejtvény főszóiban.		C														C
FÉL ZSÁKI				MADRIDI SPORTKLUB AZ ITTENI				SZTRÁTUM FÜSZER-FÉLE					RÖPLABDA SZÍNÜLTIG			
LEKVÁROS BUSZ-KLIENS					KINAI RÉGIÓ MOLD. FEJEDÉLEM (PETRU)					DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY FORGÓRÉS					RÓMAI 50 HITVÁNY CSAPAT	
SZEMLE-TESEN BESZÉL	2.	SZÖGLET	CÁRI PARANCS HEVES M. VÁROS		SZÓT TOLD A TÁBLÁRA JEGYEZ				... BANDA (ZENEKAR) MEG NEM ENGEDŐ					ÜRES BOLT! EGY EMBER SEM		
				MAGAS NÖVÉNY		FRANCIA ARANY		ÁLLÓVÍZ BESZÍV!		OLASZ NÉVELŐ			PERZSA URALKODÓ A MÉLYBE			
ÉSZAKI MONDA			BELGIUMI BÁROS BECÉZETT ZSIGMOND			AFRIKAI FOLYAM					IDEGEN NŐI NÉV FÉRFINÉV (JAN. 17.)					
TETŐALJ			OLAJSAV NŐI NÉV (MÁJ. 13.)					NŐI NÉV (AUG. 18.) SZEKÉRNYSI TEHER					VÉG (ANGOL) LEVEGŐT IGÉNYLŐ			LABORATORI EDÉNY
ÉVEINK SZÁMA		TÉLI SPORT MORZEJEL		SÜTEMÉNY-FÉLE DÁTUMRAG				ÜRES TÉRI A TANTÁL VEGYEJE			A NÁTRIUM VEGYEJE SÉRTETLEN		VÉGTAG CÉGFÉLE (RÓV.)			
FESZÍTŐ-ESZKÖZ LÉTEZIK		AZ ARANY EMBER ÁLLATI TÁPLÁLÉK			CSAHOLO SZÉKÉNYI RÉGIÓ					A VILÁG-ÜRRE VONATKOZÓ TEJTERMÉK					EGYEI SZÁMTANI MŰVELETET VÉGEZ	
		KOVÁSZNA MEGYEI HELYSÉG TÁPLÁLÓ		VARJÚFÉLE MADÁR LISTÁT OLVAS					VASARELY MŰVÉSZETE A NYELŐCSŐ RÉSZE					TESTRÉSZI! ... KOK (ÚSZÓNÓ)		
ANGOL HELYESLÉS		RANGJELZŐ ELŐTAG TALÁLÓ		KÉTESI MAJDNEM LEREPÜLI		NÉMET IGEN		GÖRÖG AUTÓJEL MATEMATIKUS (TIBOR)		PARIPA FOGADALOM			ELŐTAG: NITROGÉN NÉMET AUTÓMÁRKA			
... ALKOHOL (BORSZESZ)			IDEGEN ALAJOS CSUK ÉS ... (GAJDAR)				... MARK (VÉDJEGY) CSÜNG					GÖNDÖRÖDŐ 235 SZERV!				
HAD			ZENESZERZŐ (FERENC) IGEVÉGZŐ-DÉS LEHET					KÉLZI MÉRTÉK KETTŐS BETŰ					FOLYÓ SZÉLEI ALÁ			
		ÍRÁSBAN RÖGZÍTŐ FÉLSZI!			NAGYON CSÚNYA EGYEN!					FEKETE I. REGÉNYE RÓMAI EZER				ÓMEGA ÉS ALFA EGYESI!		
AZ ITTENI	K															L.N.J.

Augusztus 1-jei rejtvényünk megfejtése: **Ha bármit illőképpen adsz elő, nem lehet szavad és tetted különböző.**

Hosszabbításban kapott ki a magyar női kézilabda-válogatott

Nem jutott a legjobb négy közé a magyar női kézilabda-válogatott a párizsi olimpián, miután a keddi negyedöntőben hosszabbítás után 36-32-re kikapott Svédországtól.

Golovin Vlagyimir szövetségi kapitány együttese a rendes játékidő utolsó percében még vezetett 29-28-ra, miután egy adott pillanatban négygólos hátrányt dolgozott le. Vámos a vége előtt 15 másodperccel szerzett előnyt,

de a svédek öt másodperccel a vége előtt egyenlítették (29-29). A ráadás első félidejében nem esett magyar gól, a svédek elhúztak, és ezzel eldőlt a mérkőzés.

A magyar válogatott számára véget ért az olimpia. Hogy a hatodik vagy hetedik helyen zár-e, az az utolsó negyedöntő, a norvég–brasil találkozó kimenetelétől függ. Legutóbb, Tokióban hetedik lett a csapat.

Dagad a tornadöntő botránya

A Román Olimpiai Bizottság, a Román Tornaszövetség és Marcel Ciolacu miniszterelnök is tiltakozott kedden amiatt, hogy a párizsi olimpián a női torna talajdöntőjében a bírák a román versenyzőket – szerintük igazságtalanul – megkárosító módon bírálták el az óvásokat.

Marcel Ciolacu miniszterelnök közösi oldalán bejelentette, hogy nem vesz részt az olimpia záróünnepségén, miután szerinte „abszolút méltatlanul bántak” a román sportolókkal a talajdöntőben.

A kormányfő bejelentését ismertető Agerpres hírügynökség felidézte: a szerenkénti finálék hétfői versenynapján a végeredmény szerint a román Ana Maria Bărbosu a negyedik, míg csapattársa, Sabrina Maneca-Voinea az ötödik helyen végzett talajon. Bărbosut néhány másodpercig harmadik helyezteként tüntették fel az eredményjelzőn, az amerikai Jordan Chiles sikeres óvása nyomán azonban visszacsúszott a negyedik helyre. Sabrina Maneca-Voinea is megóvta a pontszámát, az ő óvását azonban elutasították.

Ciolacu a bejegyzésében botrányosnak nevezte a történeteket, azt írta: elfogadhatatlan, hogy „egy szakemberek számára is megmagyarázhatatlan” döntéssel ennyire „brutálisan megfosszanak egy gyermeket

négy év kemény munkájával megszerzett, kiérdemelt érmétől”.

A női tornában 12 év után megszerzett első román dobogós helyezést már zászlóval a vállán ünneplő, majd a megváltozott eredmény láttán sírva fakadó Bărbosura utalva a miniszterelnök megjegyezte: világszerte nézők millióit sokkolta „a szörnyű jelenet”.

Marcel Ciolacu ugyanakkor arról biztosította a két érintett versenyzőt, hogy a román állam olimpiai érmet nyert sportolókként fogja kezelni őket, „a pénzdíjak tekintetében is”.

A Román Olimpiai Bizottság a Nemzetközi Tornaszövetséghez küldött tiltakozásában Maneca-Voinea utólagos lepontozása ellen emelt szót, arra hivatkozva, hogy a videofelvételek egyértelműen cáfolják a versenybírák azon megállapítását, miszerint a román tornászlány sarkával kilépett a szőnyegről.

A Román Tornaszövetség kedden bejelentette, két panaszt is beadott a Nemzetközi Sportdöntőbírószághoz. Az egyikben Maneca-Voinea megalapozatlan lepontozásának kivizsgálását kéri, a másikban pedig annak az eljárásnak a jogszerűségét kérdőjelezi meg, amellyel Jordan Chiles óvásának a rangsor nyilvános közzététele után adtak helyet.

Minden magyar kajakos és kenus egység továbbjutott kedden

Nyolc magyar egység mutatkozott be kedden 500 méteres számokban a párizsi olimpia kajak-kenu versenyének első napján, közülük egy rögtön a döntőbe jutott, három hajó közvetlenül biztosította helyét a középfutamban, további négy pedig reményfutamból lépett tovább.

Egyetlen olyan szám volt, amelyben már a finálét is ki lehetett harcolni, mégpedig a női kajak négyeseké. A Pupp Noémi, Fojt Sára, Csipes Tamara, Gázsó Alida Dóra összeállítású magyar csapat futamában a németek mögött második lett, ezzel egyből a csütörtöki döntőbe jutott.

A többi számban csak a reményfutamot lehetett megspórolni, ami férfikajakban sikerült a Nadas Bence, Csizmadia Kolos, Kuli István, Tótka Sándor összeállítású kvartettnek, továbbá a Nadas, Tótka, valamint a Kopasz Bálint, Varga Ádám párosnak. Elsőre nem sikerült ugyanez a női és férfi kenusok páros

versenyében, valamint női kajak kettesben, ahol a férfiak ugyanilyen számához hasonlóan két magyar hajó szerepelt. Női C-2-ben a Kiss Ágnes, Nagy Bianka duó előbb harmadik lett, majd megnyerte reményfutamát, férfi C-2-ben Adolf Balázs és Hajdu Jonatán kezdésnek negyedikként haladt át a célvonalon, kora délután pedig másodikként végzett – mindkét számban az első három hely ért középfutamot.

Női K-2-ben a Csipes, Gázsó és a Pupp, Fojt kettős is harmadik hellyel kezdett, aztán együtt eveztek a második reményfutamban, és az első, illetve a negyedik helyet szereztek meg. Innen négy hajó ment tovább.

A kajak négyesek és a férfi kenu párosok versenye csütörtökön folytatódik, míg a K-2-esek és a női C-2-esek pénteken szerepelnek legközelebb.

Ma női K-1 500, férfi K-1 1000 és C-1 1000 m métereken rendeznek elő- és reményfutamokat.

Kikapott a Ferencváros, döntetlent játszott az FCSB

Kedden este lejátszották a labdarúgó Bajnokok Ligája 3. selejtezőkörének első mérkőzéseit. A bukaresti FCSB, amely elhalasztotta a hétvégi fordulóba a bajnoki találkozóját, Prágába, a Slavia otthonába utazott, ahol a visszavágó szempontjából biztató, de semmiképpen sem elégséges döntetlent ért el. Gól nélküli első félidő után a 61. percben Dawa szerzett vezetést a bukarestieknek, a házigazdák a 78. percben egyenlítették Olatunji révén. A hosszabbítás perceiben úgy tűnt, győztes gólt szereztek a prágaiak, ezt azonban visszazénés után egy támadói szabálytalanság miatt érvénytelenítették. A visszavágót kedden este fél tíztől játsszák.

Kétfólos vereséget szenvedett a Ferencváros a dán Midtjylland otthonában. A hazaiak góljait Buksa és Dju szereztek. Mi több, a 45. percben, 1-0-s állásnál Simsir egy büntetőt is kihagyott a dánoknak. A játék képe alapján a Ferencváros örülhet, hogy csak két góllal kapott ki, leginkább a saját visszafogott futballja miatt. A visszavágót kedden, Budapesten játsszák, amikor saját közönsége előtt ledolgozhatja a Fradi a hátrányt. Ehhez a most látottnál sokkal jobb játékra lesz szüksége.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, 3. selejtezőkör, első mérkőzések: Qarabağ (azeri)–Ludogorec (bolgár) 1-2, Malmö (svéd)–PAOK Thesszaloniki (görög) 2-2, Midtjylland (dán)–Ferencváros 2-0, Sparta Prága (cseh)–FCSB 1-1, Dinamo Kijev (ukrán)–Glasgow Rangers (skót) 1-1, Lille (francia)–Fenerbahçe (török) 2-1, RB Salzburg (osztrák)–Twente Enschede (holland) 2-1.

Mircea Lucescu a labdarúgó-válogatott új szövetségi kapitánya

Mircea Lucescu lett a román labdarúgó-válogatott új szövetségi kapitánya.

„Mircea Lucescu 38 év után visszatér a válogatott élére” – jelentette ki Răzvan Burleanu, a román szövetség elnöke a szakvezető bemutatásán. Lucescuval két évre szóló szerződést kötöttek, az elvárás az, hogy juttassa ki a csapatot a 2026-os világbajnokságra. A kispad azt követően üresedett meg, hogy Eduard Iordănescu nem hosszabbította meg a németországi Európa-bajnokság után lejáró szerződését. Az FRF elnöke azt szerette volna, hogy Gheorghe Hagi legyen Iordănescu utódja, a korábbi klasszis azonban elutasította a felkérést. Mircea Lucescu elmondta, hogy nosztalgiából tér vissza a román nemzeti csapat élére.

„Tudom, hogy sokat kockáztatok, de szerintem a romániai labda-

rúgás megéri” – nyilatkozta a 79 éves szakember. A játékosként hetvenszeres válogatott Lucescu 1979-ben, a vajdahunyadi Corvinul csapatánál kezdte edzői karrierjét, majd 1981 és 1986 között szövetségi kapitány volt, a válogatottat ő vezette ki első alkalommal

Európa-bajnokságra. A török Galatasarayjal 2000-ben elhódította az európai superkupát, a 2008-09-es idényben pedig az ukrán Sahtyor Doneckkel az UEFA-kupát. Olyan sztárklubnál is dolgozott, mint az olasz Internazionale, illetve 2017 és 2019 között a török

Kihasztnátlanul álló épületek

(Folytatás az 1. oldalról)

akinek szívügye volt a jobbágytelki néptánc és népi kultúra megőrzése. Különös helyzet állt elő Ehedén, ahol az önkormányzat 2021. január 23-án az országos helyreállítási terv (PNRR) keresztül 1,1 millió lej támogatást nyert a kultúrotthon felújítására.

A szerződés szerint az önrész majdnem ugyanannyi, azaz mintegy 1,1 millió lej volt. A terv 2022. november elsejére elkészült. Időközben megdrágultak az építőanyagok, emiatt az önrész 2,2 millió lejre növekedett. A pályázat része volt egy elektromos töltőállomás kiépítése is a művelődési otthon előtt. November 5-én a villamossági vállalat szakértői a terepszemlén elmondták, hogy a megvalósításhoz háromfázisú vezeték szükséges. Ezzel nem lett volna gond, hiszen korábban már bevezették a háromfázisú áramot a kultúrotthonba. Igen ám, de kiderült, hogy ez mindössze csak 18 kWh-t szolgáltat, míg a tervben szereplő gépkocsigyorstöltőhöz 72 kWh kell. Ezt a műszaki követelményt csak úgy tudják megoldani, ha a polgármesteri hivatal önrészből 500.000 lejt biztosít, hogy a faluban levő transzformátorállomástól egy új vezeték húzzanak a művelődési házhoz.

A jobbágytelki kultúrotthon

Fotó: Vajda György

Ezzel a projekt önrésze 2,7 millió lejre emelkedett, míg a megpályázott pénz ugyanannyi (1,1 millió lejt) marad. Erre való tekintettel visszamondták a pályázatot, és úgy döntöttek, hogy az 1,5 millió lejes önrészből, immár saját költségve-

tésből, keresnek egy céget, amelyik a már elkészített terv alapján felújítja a kultúrotthont. Nem kell az alapoktól újjáépíteni a falakat, korábban kicserélték a nyílászárókat, a fűtést hőszigeteléssel biztosítják, mi több, tette hozzá a polgármester:

„az ehedi kultúrotthon ajtaja az utóbbi három évben nem is volt kinyitva”.

Barabási Ottó polgármester azt is elmondta: a felújítási beruházások értékéhez viszonyítva nincsenek kihasználva a művelődési házak. Az

épület állagának és az épületgépezet megőrzéséért (víz, lefolyó, fűtőhálózat) télen is biztosítani kell egy minimális hőmérsékletet, és ez is a költségvetést terheli. Az önkormányzat messzemenően támogatja a kulturális életet. Jobbágytelkén Mosoni Csongor vette át a néptánc-csoport vezetését, de sajnos egyre kevesebben vannak, akiknek fontos a hagyományörzés. Szerencsére tavaly az iskolai év kezdetétől táncoktatás kezdődött az iskolában, hetente két gyerekcsoport is indult a nyáradszeredai Bekecs Táncszínházzal kötött szerződés alapján, amely szerint a polgármesteri hivatal finanszírozza az oktatást. Az V–VIII. osztályos gyerekekből álló csoport az idei jobbágytelki táncórán lépett fel először, és a nyáradszeredai napokon is bemutatkozott.

– Az órákat iskolai időben minden pénteken Jobbágytelkén tartják, az iskolabusszal minden gyereket a községből a helyszínre és hazaszállítanak, ha szükséges, abban a reményben, hogy az idej tanévben is a négy faluból létrejön egy csoport. A Nyárádmonti LEADER kistérségi társulásnál a hivatal korábban elnyert egy pályázatot, aminek köszönhetően 30 pár székelyruhákat csináltattak a táncosoknak, továbbá hang- és fénytechnikai felszerelést is vásárolhattak, így megadatik minden a fiataloknak, csak legyen ki táncoljon – mondta a polgármester.

Nemsokára megnyitják a szászkezdői parasztvárat

Hamarosan befejeződnak a szászkezdői egykori szász parasztvár restaurálási munkálatai. Ovidiu Șoaită polgármester szerint augusztus közepén megnyithatják a várat a látogatók előtt, bár még lesznek elkerített részek, ahol tovább dolgoznak a feltáráson, restauráláson. A renoválást a 2014–2020 regionális operatív program keretében pályázta meg a polgármesteri hivatal, a finanszírozást a fejlesztésügyi minisztérium keresztül a gyulafehérvári régióközpont kezelte, értéke 8,5 millió lejt. A vár legközelebb a szászok egyhetes ünnepén, a Haferlandon látogatható.

Vajda György

Elhúzódtott főjavítás

A támogatási szerződést 2017-ben írta alá a hivatal, az építkezésre 2018-ban adták ki az engedélyeket. A bürokrácia, a munkaerőhiány és a felújításkor felmerülő gondok, valamint a világvármű miatt elhúzódtott a kivitelezés, amit a szerződés szerint 2019-ig be kellett volna fejezni. Kértek egy egyéves halasztást 2020. december 10-ig, azonban, amint a polgármester lapunknak elmondta, tovább halasztást nem kérhet, ezért le kell hogy zárják az uniós forrásból támogatott projekt alapján végzett felújítási munkálatokat, és megnyitják a várat a turisták előtt.

A parasztvárat 1347-ben kezdték építeni a várdombra. Elsődleges célja az volt, hogy megvédje a lakosságot a különböző támadások idején, ugyanakkor veszélyhelyzetben az élelmet biztonságos helyen őrzik. Felülete mintegy ötezer négyzetméter. A tíz méter magas falakat hat bástya övezte: az őrtorony, a kapubástya, a pap tornya, a kapitány bástyája, a lőportorony és az iskolatorony. Nevük egyben jelezte egykori rendeltetésüket. A vár nemcsak a falat, hanem a környékbeli településeket is kiszolgált. A török

inváziókor jelentős mennyiségű ezüstöt, aranyat, pénzt, fegyvereket, lőszerszármokot tároltak ott. Az ellenség soha nem tudta bevenni, ennek köszönhetően maradt fenn. Miután nem használták (hivatalosan 1965-től), elkezdett a romosodni. Érdekesége, hogy ma is létezik két alagút, amelyeket egykor menekülőútnak használtak. Az egyik a vár mögött levő, igen mély szakadék széléhez vezet, a másik pedig összeköti a várat a faluban levő evangélikus templommal. 2004-ben önkéntesek segítségével takarították meg a várfal alatti oldalt, ekkor vált láthatóvá a létesítmény. Ezt az egykori „titkos” járatot is helyreállítják, erre azonban nincs uniós forrás, ezért a vár megnyitása után – a hivatal költségvetéséből előteremtett pénzből – dolgozni fognak rajta a szakemberek. Az előjáró szerint ez külön érdekessége, vonzereje lesz majd a várnak.

Várszabályzat

A júliusi tanácsülésen a helyi önkormányzati képviselők elfogadták a látogatási szabályzatot, miszerint a várat csak gyalog, kerékpárral, nem motoros járművel (székérel stb.) lehet megközelíteni a település központjából. Azt tervezik, hogy a 2025-ös turistaidénytől a hivatal mikrobuszjáratot indít a várhoz, ennek a programját természetesen

nyilvánosságra hozzák. A vár a turisztaszézonban április 1. és október 31. között látogatható hétfőn, szerdán, csütörtökön és pénteken 10–18 óra között (az utolsó látogatókat 17 órakor engedik be), kedden zárva, míg szombaton és vasárnap 10 és 20 óra között fogadják a turistákat, 19 óráig lehet belépni a kapun. Nem tiltják a magánjellegű fotózást, a kereskedelmi célú fényképezést külön kell kérvényezni a polgármesteri hivatal primaria_saschiz@yahoo.com e-mail-címén. Tilos a drónfotózás és filmzés. Ehhez külön engedélyt bocsátanak ki, mint ahogy a más jellegű (kulturális, sport-, társadalmi) események szervezésére is, amelyekre a helyszínt az említett e-mail-címen kell igényelni. Az adminisztráció beleegyezése nélkül nem lehet vallási vagy spirituális jellegű rendezvényt szervezni vagy azon részt venni. A látogatás belépődíjas lesz, de ennek értékét még nem határozták meg. Tilos megromolni az épületet és a tájékoztató táblákat, továbbá nyílt lángot használni. Nem szabad a vár környéki növényzetet, sziklákat és más turisztikai, tájékoztató jellegű építményeket tönkretenni, a falakra felmászni. Csak a kijelölt útvonalon lehet megközelíteni a várat. Cigaretta csak a kijelölt helyen lehet. A várban illemhelyek is lesznek. A turisták nem vihetnek be és nem fogyaszt-

hatnak szeszes italt a vár területén. Arra intik a turistákat, hogy tiszteljék a hely szellemét, viseljenek decens öltözetet és maradjanak csendben, ne zajongjanak, ne kiabáljanak, amivel zavarhatják a társaikat. Pihenőhelyek is lesznek, így tilos a piknikezés, a napozás mind bent, mind a várhoz vezető külső területen.

Kizárólag az adminisztrátor engedélyével folytatható kereskedelmi tevékenység a vár területén.

A csoportos látogatás előre jelezhető a Szászkezdői Polgármesteri Hivatal saschiz@cjmures.ro és a primaria_saschiz@yahoo.com e-mail-címen, ahol a községben levő turisztikai látványosságokról is információt kaphatnak az érdeklődők.

A Haferland héten látogatható

A renoválás után először az augusztus 8. és 11. között Maros és Brassó megye több, egykori szász falvaiban megszervezendő Haferland héten lehet meglátogatni a várat augusztus 9-én, pénteken. A szászkezdői rendezvény házigazdája a helyi nőegylet (Frauenverein) és a Szomszedság (Nachbarschaft) szervezet, valamint az ADEPT Transilvania Alapítvány. Az érdeklődőket 11 órakor fogadják az ADEPT idegenvezetői az erődtemplom előtt, majd közösen felmennek a várba,

ahol 12 órától a nőegylet rendezésében hagyományos szász esküvő lesz, amelyen legtöbb 100 személy vehet részt.

A Haferland hetet az M&V Schmidt, a Tabaluga/Peter Maffay alapítványok kezdeményezték és támogatták. Peter Maffay Romániából Németországba kivándorolt népszerű énekes, aki a múlt héten jelen volt Nagyszebenben az erdélyi szászok találkozóján. A rendezvény célja a szász gasztronómiai, a népi kultúra és a hagyományok újjáélesztése. Az idén Történelem, hagyomány és kultúra jelmonddal a 12. alkalommal tartják meg a rendezvényt Erkeiden, Szászkezdén, Szászhomoródon, Kőhalomban, Szászkeresztúron, Rádoson, Mesén, Miklóstelkén, Nagybúnban és Szászfehéregyházán.

A rendezvényt sorozat augusztus 8-án, csütörtökön 11 órakor kezdődik az erkeidi erődtemplom előtti sétányon, ahol a hivatalos megnyitót követően szász fúvószenekarok, néptáncosok lépnek fel, a segesvári Teutsch gimnázium diákjai német nyelven előadják Jean de La Fontaine A róka és a holló című meséjét, a templomban a Carmina Renascentia együttes XVI. és XVII. századi szász és sváb régizenét ad elő. A településen idegenvezető kalauzolásával látogathatók meg a szász erődtemplomok, egyéb látnivalók. A Haferland hét fővédnökei Fülöp liechtensteini herceg és a román királyi család.

A szászkezdői parasztvár

Fotó: cetateasaschiz.ro

Takarmánybálák váltak hamuvá

A dicsőszentmártoni tűzoltókat augusztus 7-én, szerdán 14 óra körül Küküllőszéplakra, egy kigyúlt állatfarm oltásához irányították. Az operatív csapatok helyszínre érkezésekor körülbelül 300 takarmánybála égett, és fennállt a veszély, hogy a lángok átterjednek egy szomszédos épületre is.

A küküllőszéplaki önkéntes tűzoltók buldoexkavátorral segítették a tűzfészek felkutatását, és a helyi lakosok is bekapcsolódtak az oltásba. Személyi sérülésről nem érkezett jelentés – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóképviseelője, Călușeri Alexandra. (sz.)

Fotó: ISU

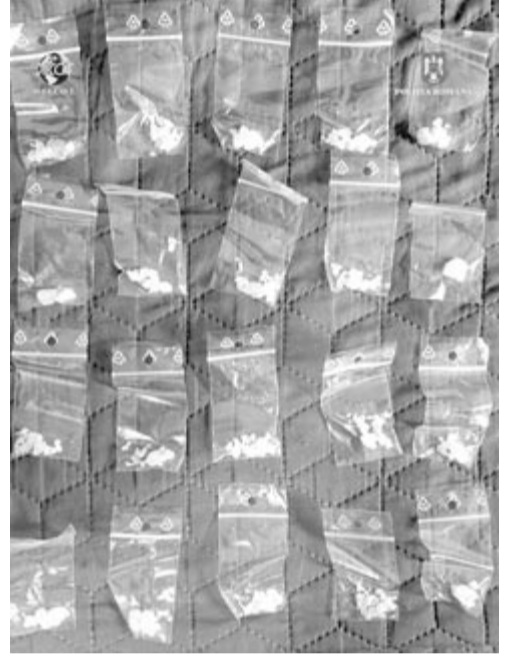
Kábítószer-forgalmazással gyanúsított előzetesben

Kemény drogokat birtokolt

A marosvásárhelyi szervezett bűnözés elleni csapat a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni bűncselekmények nyomozóival és ügyészeivel közösen előállított egy olyan személyt, aki ellen vizsgálat folyik nagy kockázatú kábítószerrel való kereskedés és pszichoaktív hatású termékek illegális forgalmazása miatt.

Augusztus 6-án, kedden a szóban forgó személyt Marosvásárhelyen tetten érték, amint tizenhárom 2MMC nevű pszichoaktív anyagot tartalmazó tasakot birtokolt eladási céllal.

Ezt követően két házkutatási parancsot hajtottak végre, és 20 darab 3-CMC-t, általános nevén kristályt (magas kockázatú kábítószer) tartalmazó tasakot, több mint 60 gramm 2MMC pszichoaktív anyagot és egyéb bizonyítékokat találtak és foglaltak le. Ugyanezen a napon az ügyészek elrendelték az illető 24 órás őrizetbe vételét, augusztus

7-én pedig 30 napos előzetes letartóztatását rendelték el.

A speciális támogatást a román rendőrség különleges műveleti csapata nyújtotta. A büntetőeljárás során a nyomozás alatt álló személyek a büntetőeljárás törvénykönyv által biztosított jogokat, valamint az ártatlanság vélelmét élvezik – áll a Maros megyei rendőrség közleményében. (pálosy)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

TŰZIFA eladó házhoz szállítva. Tel.
0742-732-247. (23670-1)

MINDENFÉLE

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát,
tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel,
szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (23539-1)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel.
0741-699-761. (23671-1)

MEGEMLÉKEZÉS

„Egy este majd csak én is elmegyek.
Álmos komondor kikísér farkcsóválva,
A falu alszik. Jó mély a falu álma,
S mikorra ébred s megmosakszik rendben,
Ki kéri, bánja, hogy én merre mentem
És hol takarnak barna nagy hegyek?...”
Augusztus 8-án öt éve veszítettük el a drága férjet, édesapát, nagyapát, apóst,
SALAMON ISTVÁNT.
Mindig velünk vagy, drága TATA, a sok szép emléket szívünkben őrizzük.
Szeretteid. (sz.-1)

Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk augusztus 8-án
SIMON IRÉNRE
halálának 5. évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (23683-1)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, nagynéni, rokon, jó szomszéd,
KILYÉN IBOLYA SÁRA
szül. Böszörményi Nagy
hosszú, türelemmel viselt szenvedés után, életének 91. évében,
augusztus 7-én elhunyt.
Drága halottunk temetése augusztus 9-én, pénteken 13 órakor lesz a református temetőben, unitárius szertartás szerint.
Búcsúzik tőle férje, Berci,
Babika, Boti, Lehel,
Mónika. (-1)

aurul
Principilor
Fejedelmek
aranya

REPREZENTAREA SUVERANILOR ÎN TRANSILVANIA
URALKODÓI REPREZENTÁCIÓ ERDÉLYBEN

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ
PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREȘ
MAROS MEGYEI MŰZEUM
KULTÚRPALOTA

22. 07. – 24. 11. 2024.

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ
MAROS MEGYEI MŰZEUM

HARMONIA CORDIS 19

Asociația Harmonia Cordis Egyesület

International Guitar Festival 6-11 aug. 2024
 Festival Internațional de Chitară Târgu-Mureș
 Nemzetközi Gitárfesztivál Marosvásárhely

6 AUG 2024	Palatul Cultural / Kulturpalota	Florian Babjan-Varga (U)	Tritonus Guitar Trio (U)	Cassie Martin (U)	Marcin Dyla (U)		
7 AUG 2024	Palatul Cultural / Kulturpalota	Tomasz Radziszewski (U)	Mateusz Kowalski (U)	duo Mateusz Kowalski & Tomasz Radziszewski (U)	Nino D'Amico (U)	duo Bandini-Chiacchiaretta (U)	
8 AUG 2024	Palatul Cultural / Kulturpalota	István Ferenc Bekke (U)	duo András Csáki & János Bólint (U)	Dávid Pavlovits (U)	Rovshan Mamedouiev (U)		
9 AUG 2024	Cetate / Vár	Roberto Fabbrì trio (U)	Antal Pusztai Jazz Band (U)	Cenk Erdoğan trio (U)			
10 AUG 2024	Cetate / Vár	duo Celeste (U)	duo Lydie Foerle & Juan-Manuel Cortes (U)	Los Tres Magníficos	Jerónimo Maya (U)	Ricardo Moreno (U)	Pepe Fernández (U)
11 AUG 2024	Cetate / Vár	Alexandr Misko (U)	Tommy Emmanuel, CGP (AU)				

HarmoniaCordisGuitarFestival intrare liberă | ingyenes belépés harmoniacordis.org

ETV TELEVÍZIÓ

Kultúresepp

**CSÜTÖRTÖKÖN
21 ÓRÁTÓL**

Kányádi Orsolyával

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

**Valérie Perrin
Másodvirágzás**

**Valérie Perrin
A vasárnap koldusai**

Keresse fel kávézóinkat a vásárhelyi könyvesboltban!

**Valérie Perrin
A vasárnap koldusai**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ÚJDONSÁG a Dora Optics-nál!

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAPBÓL
TÁMOGATOTT TÉRÍTÉSMENTES (INGYENES)
JÁRÓBETEG-SZAKELLÁTÁS:

- SZEMÉSZET*
- GASZTROENTEROLÓGIA
- FÜL-ORR-GÉGÉSZET

A TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK
IGÉNYBEVÉTELÉHEZ SZÜKSÉGES IRATOK:

- HÁZIORVOS VAGY MÁS SZAKORVOS ÁLTAL KIÁLLÍTOTT BEUTALÓ
- TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KÁRTYA
- SZEMÉLYAZONOSÍTÓ IGAZOLVÁNY

*csak a finanszírozási szerződésbe foglalt orvosok

TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÁSOK:

- SZEMÉSZET
- SZÍVGYÓGYÁSZAT
- ÁLTALÁNOS SEBÉSZET
- ÉRSEBÉSZET
- PLASZTIKAI SEBÉSZET
- ENDOKRINOLÓGIA
- TÜDŐGYÓGYÁSZAT
- LABORVIZSGÁLAT

Marosvásárhely; Cukorgyár utca, 18D szám
Tel: 0771 195340